

Web akadálymentességi kisokos 9. részének teljes szövegű átirata

A nyitóképen a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) neve és logója, valamint a „Web akadálymentességi kisokos – 9. rész: Az akadálymentesség megvalósításának erőforrásigénye” főcím, és az „Előadó: Szántai Károly, web akadálymentességi szakértő” szöveg látható. A videó alatt végig az előadó hangja hallható.

A következő képen a „Feláras opció?” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy pénzköteget fog valaki.

Előadó: Sokakban megfogalmazódik, hogy bizonyára sokkal nehezebb, illetve ebből adódóan jóval költségesebb akadálymentes webtartalmat fejleszteni és fenntartani, mint nem akadálymenteset. Ez a felvetés általában abból a téves megközelítésből indul ki, hogy az akadálymentesség valami feláras, extra opció, ami egyedi igényre, a normál fejlesztésen felül valósulhat meg.

A következő képen az „Alapkövetelmény” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy épület pillérei vannak.

Előadó: Az igazság ezzel szemben az, hogy manapság már nem beszélhetünk normál webfejlesztésről, ha abban nincs benne alapból az akadálymentesség biztosítása. Ez is ugyanolyan technológiai alapkövetelmény, mint például a performancia, a keresőbarátság, az adatvédelem, vagy a mobil eszközök támogatása. Autós hasonlattal élve az akadálymentes hozzáférhetőségnek egy szériafelszereltségnek kell lennie, és nem extrának.

A következő képen a „Minőségi kérdés” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy töredezett macskaköves út van.

Előadó: Ebből a szempontból nézve tehát a nem akadálymentes webtartalom kifejlesztése azért tűnik könnyebbnek és olcsóbbnak, mert a kivitelezés minősége is jóval alacsonyabb, sőt esetenként kifejezetten rossz. Így inkább az tekinthető nagyon drágának, hogy a fejlesztési erőforrások minőségileg nem megfelelő és hibás produktumok előállítására fordítódnak, amelyeket utólag kell korrigálni.

A következő képen az „Ingyenes tételek” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin valaki a hüvelykujját mutatja.

Előadó: A fejlesztés során rengeteg olyan lépés van, amit, ha megfelelően végeznek el, akkor az akadálymentesség bizonyos vetülete ingyen megvalósul. Például az általános kódolási szabványok, konvenciók betartása effektív nem kerül semmibe se, de mégis döntően megalapozza az akadálymentes hozzáférhetőséget.

A következő képen az „Ingyenes tételek” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy férfi a laptopján programkódot szerkeszt.

Előadó: Biztosan nem jelent semmilyen plusz erőforrást, ha a fejlesztők a HTML kódba ugyanannál a tartalomnál egy szemantikailag helyes jelölőelemet írnak be, egy szemantikailag helytelen helyett. A helyes szemantika alkalmazása nagyon hasonló a helyesíráshoz. Ugyanannyiba kerül leírni egy szót helyesen és helytelenül is, de a végeredmény minősége mégis nagyon más lesz.

A következő képen az „Ingyenes tételek” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy színpaletta van.

Előadó: Hasonlóan képtelenség számszerűsíteni azoknak a preventív gondolkodási tevékenységeknek az erőforrásigényét is, amelyek érdemben befolyásolhatják az akadálymentességet. Például feltehetjük azt a kérdést, hogy vajon drágább-e a weboldalon alkalmazandó színek kiválasztása attól, hogy kontrasztos színeket választunk a kontrasztalanok helyett.

A következő képen az „Ingyenes tételek” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy weboldal drótváz modellje van.

Előadó: Vagy drágább-e a „kattintson ide” szöveg helyett úgy megfogalmazni a linkek szövegét, hogy azok célját, kontextusfüggetlenül mindenki megértse? Vagy

drágább-e olyan navigációs struktúrát megtervezni, amely rögtönzés helyett az egész honlapon következetes?

A következő képen az „Ingyenes tételek” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin piros színű fénycsóvák vannak.

Előadó: Az sem kerül semmibe, ha valamit tudatosan elkerülünk. Például nem alkalmazunk villogó elemeket a weboldalon, amelyek bizonyos embereknél epilepsziás rohamokat okozhatnak.

A következő képen a „Triviális költségek” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy számológép, és egy tolóméterben pénzérmék vannak.

Előadó: Az akadálymentesség biztosítása érdekében a fejlesztésnek lehetnek olyan lépései, amelyek összességében annyira alacsony költséggel járnak, hogy szinte beleolvadnak a fejlesztés alap költségébe. Úgy is mondhatjuk, hogy ezek triviális költségek lesznek. Ha például a fejlesztők megértik, hogy az oldal legtetejére miért és hogyan kell elhelyezni az úgynevezett átugró linkeket, akkor az ezekre fordított implementálási erőfeszítés már minimális lesz. Hasonló a helyzet az űrlapmezőkkel is, amelyeknél magától érthetődővé válik az akadálymentesen hozzáférhető címkék, súgó- és hibaüzenetek implementálási módszere. Nem egy fejlesztőtől hallani, hogy kezdetben még némileg szokatlanok az akadálymentességi követelmények, de aztán később annyira természetessé válnak, hogy már kifejezetten nehéz ezekről szándékosan megfélelmezve fejleszteni. A helyes megoldás ismeretében szakmailag is furcsa a korábbi rossz gyakorlatokra visszatérni.

A következő képen a „Plusz költségek” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy feliratozott videófilm részlete van.

Előadó: Hazugság lenne azt állítani, hogy a kimutathatatlan vagy az elhanyagolható költségvonzatokon túl az akadálymentesség megvalósításában nem jelentkezhetnek kiugróbb költségek, amelyekkel mindenképpen számolni kell. Például a videó- és hanganyagok akadálymentes publikálásához a szöveges átírat, az audiónarráció vagy a videófeliratozás elkészítése biztosan plusz erőforrásokat igényel.

A következő képen a „Plusz költségek” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy férfi a laptopján programkódot szerkeszt.

Előadó: Ugyanígy plusz erőforrásokat emészthetnek fel a hagyományostól eltérő, komplex interakciókat igénylő, összetett felépítésű, JavaScript és AJAX technológiákat kiemelten alkalmazó, teljesen egyedi felhasználói komponensek, illetve webalkalmazások is. Ilyen lehet például egy naptárkomponens, egy felugró dialógusablak, vagy egy chat. Míg a HTML elemkészletében megtalálható sztenderd felhasználói komponensek akadálymentes hozzáférhetőségét a böngészőprogramok ingyenesen biztosítják, addig az egyedi komponensek billentyűzetes kezelését, illetve a képernyőolvasós kompatibilitását saját fejlesztéssel kell biztosítani. Természetesen az így kifejlesztett komponensek – megfelelően menedzselve – egyéb projektekben is újrahasznosíthatók, tehát azokban már közvetlenül nem jelentkezik majd ez a fejlesztési ráfordítás.

A következő képen az „Akadálymentes komponensek használata” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin színes építőkockák vannak.

Előadó: A költség azzal is minimalizálható, ha nem saját, hanem mások által fejlesztett, és bizonyítottan akadálymentes komponensekből építkezünk. Körültekintően kell választani, mert sajnos a népszerű komponensgyűjtemények között is akadnak olyanok, amelyeknél az akadálymentes hozzáférhetőség nincs megfelelően kidolgozva.

A következő képen a „Nagyságrendileg nem többszörös” szöveg olvasható. Mellette egy fotó látszik, amin egy vázában a pénzermék közül egy növény nő ki.

Előadó: Összegezve tehát elmondhatjuk, hogy az akadálymentes hozzáférhetőség költségvonzata alacsonyabb, mint azt sokan gondolják. A normál fejlesztési folyamatba való beillesztése sem bonyolult, ha figyelembe vesszük a szakterületi ajánlásokat, sztenderdeket, valamint az évtizedek alatt felhalmozott tapasztalatokat, és bevált gyakorlatokat.

A videó záróképén a KIFÜ logója, és „A magyarországi digitalizáció szolgálatában” jelmondata látható.